

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politik
izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:

Prekmurska tiskarna v Murski Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon števil. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstem vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 60 Din.
Štev. rač. pošne hran. 12.549

II. LETO

Murska Sobotica, 28. aprila 1940.

ŠTEV. 17.

Zunanji pregled

Na Norveškem se počasi položaj razjasnjuje. Tu je nastala nova fronta, kar ni bilo v nemških računih. Nemci so mislili, da bodo Norveško zasedli tako hitro in brez vsakega napora kakor Dansko. Zgodilo pa se je nasprotno: Norvežani so zgrabili za orožje in napovedali Nemčiji vojno.

Načrt zaveznikov pa se tudi ni posrečil. Hoteli so uničiti nemško vojno brodogradnjo, potopiti nemške prevozne ladje, ki so dovajale čete in orožje na Norveško in zajeti nemške posadke, ki so se vgnezdile v raznih norveških zalivih. Nemcem so res uničili skoraj polovico njihovega brodogradnje, onemogočili prevoz čet po morju, toda ni se pa posrečilo pregnati Nemce iz Norveške. Okrog norveške prestolnice Oslo so Nemci celo svojo posest razširili proti vzhodu in proti severu.

Nemcem ni preostala druga pot, kakor da so začeli dovažati vojaštvo in orožje z ogromnimi potniškimi letali na norveška tla. Sedaj razpolagajo tamkaj z 50 do 60.000 mož močno armado.

Angleži in Francozi pa so tudi že pripeljali številne čete na Norveško, ki se skupno z domačimi borijo proti Nemcem. Skoraj gotovo je, da se bo Norveška spremenila v velikansko bojno polje in bodo sedanji, že itak srditi boji, zavzeli še večji obseg.

Položaj na severu je trenutno sledeč: Norvežani in zavezniki imajo v oblasti severni del države, Nemci pa južni del. Istočasno se iz obeh taborov izvaja silen pritisk na sosedno Švedsko, da se odloči za eno ali drugo stran. Brez dvoma je, da bo morala v najkrajšem času opustiti svojo nevtralnost in poseči v boje, ki se bijejo za oblast v severni Evropi.

Vznemirljive govorice so v zadnjih dneh plašile ljudstvo. Tako se je govorilo, da Nemčija zbira vojaštvo na Koroškem in na madžarski meji. Da bo Italija vstopila v vojno in pomagala Nemčiji. Da so Nemci zasedli Madžarsko, Italijani pa Grčijo. Vse to je bilo izmišljeno.

Angleški ministrski predsednik je izjavil, da nima Anglija namena posegati na Balkan in spravljati tamkajšnje države v

Delavsko-kmetijski tabor v Murski Soboti

Kakor smo že zadnjič poročali, bo v nedeljo, dne 5. maja v Murski Soboti velik kmetijsko-delavski tabor. Na tabor bodo prišli tudi odlični gosti. Kmetije in delavci! Naš tabor bo veličasten. Takega tabora Sobotica ni še videla. Zato bomo v nedeljo vsi šli v M. Sobotico. Naj ne bo hiše, ki na tabor ne bi poslala vsaj po dva tri ljudi. Vsaka občina, ali fara bo imela svoj prapor z zastavo. Te prapore bo ZPD porazdelila med naše člane pred razvitem slavnostnega spreveda. Vse odbornike delavskih društev ZPD naprošamo, da se potrudijo s predprodajo znakov po en dinar. Znak za pristop k vsem prireditvam naj si vsak že vnaprej poskrbi, da ne zamudi prilike za sodelovanje. Zadnji dan namreč bo težko dobiti znake, ker bo naval velik in nam utegnejo znaki zmanjkati. Kdor znaka ne bo imel, ne bo mogel sodelovati v sprevodu niti imel dostop na stadion SK Mure k zborovanju in nadvse lepi igri, pri kateri bo sodelovalo preko 120 igralcev.

Godce-goslarje, ki želijo v sprevodu sodelovati, prosimo, da to že ta teden prijavijo pripravljalnemu odboru v pisarni Zveze polj. delavcev v delavskem domu v M. Soboti. Tudi manjše godbe bodo dobrodošle, n. pr. harmonika s klarinetom, take godbe bodo igrale na vozovih.

Dalje prosimo tiste moške ali dečke, ki bi hoteli nastopiti kot jezdec na konjih. Obleka naj bi bila domača, t. j. široke hlače, srajca s širokimi rokavi vse iz belega domačega platna, črn pruslek, črn klobuk in v škornjih. Prekmurci! Potrudite se in pokažite na tem taboru našo domačo lepo slovensko narodno nošo. Dalje kolesarji

težave in nevarnost. Sličen glas je prišel tudi iz Francije. Obe velesili pa sta dodali, da bi prišli s svojo vojsko takoj na pomoč, ako bi bila katera balkanska država napadena.

Jugoslavija, Romunija, Madžarska in Bolgarija so sklenile sporazum o skupnem nadzorstvu rečne plovbe po Donavi. V naštetih državah so bili tudi izvedeni ostri ukrepi proti gibanju tujcev, ki so v zadnjem času v trumah nastopile, ki so razširjali najvznemirljivejše vesti in trosili letake razne vsebine. Vsi tujci bodo odslej podvrženi silno strogemu nadzorstvu s strani oblasti.

Norveška vlada, ki so jo sestavili Nemci po zavzetju norveške

naj si okrasijo kolesa s cvetjem in papirjem plave, bele in rdeče barve.

Spored:

Ob 6. zjutraj budnica s fanfarami iz stolpa farne cerkve; ob 9. božja služba; ob pol 10. začetek slavnostnega spreveda iz Cerkevne in sodnijske ulice skozi mesto na stadion sportnega kluba „Mure“; ob pol 11. tabor. Govorili bodo zastopniki ZPD in Kmetijske zveze; ob pol 12. pričetek slavnostne igre Davorina Petančiča „Slovenskega kmeta povest“ (režija profesorja g. Jožeta Polokarja).

V nedeljo, dne 5. maja bo vozil od Ormoža proti M. Soboti poseben vlak, od Hodoša proti M. Soboti pa redni, toda močno pojačani vlak. Iz M. Sobote nazaj proti Hodošu bo isti dan zvečer ob 6. vozil izredni vlak. Udeleženci bodo plačali polovično vožnjo (nedeljsko karto). Od Grada in Sv. Jurja bodo vozili poštni avtomobili, večkrat zjutraj in popoldne, istotako tudi na avtomobilskih progah iz Lendave skozi Turnišče, Bogojino, Črensovec in Beltince do M. Sobote in popoldne nazaj.

Zbirališče bo v Cerkvni in Sodni ulici od 8. ure naprej.

Vse udeležence se naproša, da se pri zbiranju v sprevodu in na stadion brezpogojno pokoravajo navodilom rediteljev.

V nedeljo 5. maja bomo vsi šli v Sobotico na veliki delavsko-kmetijski tabor, da pokažemo našo skupnost, našo močno narodno zavest in zvestobo do naše nam drage države kraljevine Jugoslavije.

Iz pisarne

Zveze poljedelskih delavcev.

Pripravljalni odbor.

ke prestolnice, je odstopila, ker so nekateri ministri zbežali in ker jo ljudstvo ni hotelo priznati ter je bila brez vsakega ugleda.

Dosedaj se je na Norveškem izkrcalo 20.000 vojakov, ki so jih poslali zavezniki.

Velika domača zavarovalnica

išče za Gornjo Radgono, Mursko Sobotico in večje kraje Prekmurja spretno in zanesljivo

zastopnike (akviziterje).

Provizija in plača. Ponudbe na upravo lista.

„Gorivo in uporaba“. — Poljedelski stroji. — Vino. — „Poletje in gospodinjstvo“. — Turizem. — Narodna ročna dela.

Na železnica od 22. IV. — 11. V. brezplačen povratek, na jadr. parobrodih višji razred za ceno nižjega.

27. IV.
do 6. V.
1940

XVII.
AVTO-
MOBIL-
SKI
SALON

† Fürst Eugen

Smrt neizprosno kosi med soboškimi meščani... Drug za drugim legajo v grob, nepričakovano, da se človek zdrzne. Tokrat se je poslovil od nas znani trgovec Fürst Eugen. Komaj 50 let je bil star, pa je podlegel kapi. Zdravniki so se trudili, da bi mu ohranili življenje, a vse je bilo zaman. V petek, dne 18. t. m. ga je smrt rešila trpljenja. K njegovemu pogrebu, ki je bil v nedeljo v popoldanskih urah, se je zbrala velika množica ljudstva. Njegova zadnja pot je bila dokaz priljubljenosti in spoštovanja, ki jo je pokojnik užival v Soboti. Naj počiva v miru! Težko prizadetim naše iskreno sožalje.

Meningitis

Za to nevarno boleznijo je zdaj obbolelo 20 ljudi iz Prekmurja in iz ljutomerske okolice. Večina jih je že ozdravljenih zapustila bolnišnico, tako da so ostali v njej samo še 4 bolniki. Nekaj dni je bila izolirnica v naši bolnišnici čisto polna, kar dokazuje, kako tesni so že prostori bolnišnice in kako skrajno bi bila potrebna nova. Pri petih bolnikih, obolenih za meningitisom, pa so nastopile komplikacije večinoma v zvezi s kako drugo boleznijo, da so podlegli. Umrli so: viničarjev sin Janko Vozlič iz Presike pri Ljutomeru in Stefan Gabor, posestnikov sin iz Črensovec, oba stara 1 leto, Stefan Zver, sin sezonskega delavca iz Turnišča in Marija Filipič, posestnikova hči iz Čezanjevca, oba stara po 12 let in 21 letni sez. delavec Franc Celec iz Pečarovca. Iz poročila v nekem ljubljanskem dnevniku bi kdo lahko mislil, da so vsi bolniki iz Prekmurja, kar pa ne odgovarja resnici. Sorazmerno odpade na soboški, lendavski in ljutomerski srez enako število bolnikov, od umrlih pa sta bila dva iz lendavskega, dva iz ljutomerskega in eden iz soboškega sresa. Izgleda, da je bolezen zdaj že popustila, ker v zadnjem času niso pripeljali v bolnico nobene novega bolnika.

M. Sobota, 24 aprila 1940.

V zadnjem času je opaziti naglo podraženje žita in moke. Zaskrbljenost, ki se pri teh podražitvah polašča javnost je popolnoma upravičena, saj se pojavljajo nove gospodarske težave, ki bodo z vso silo zadele naše srednje in nižje sloje prebivalstva in jim še bolj otežkočalo vsakdanje življenje in skrb za obstanek. V zadnjih tednih se je n. pr. pšenica podražila skoraj za 50 din ter je za 100 din dražji, ko lani ob tem času. Prav tako se je dvignila cena koruzi, ki stane danes v Vojvodini že 205 din metrski stot, medtem ko je lani stala v mesecu aprilu le 96 do 98 din. Porast omenjenih vrst pridelkov vpliva tudi na ostale kmetijske proizvode. Tako sledi enemu povišanju cene drugo, vse pa se začneja pri pšenici in koruzi in se razvija v krogu brez konca. Val draginje poplavlja vedno bolj predmete poljedelske proizvodnje. Moki in kruhu slede meso, mleko in mast. K temu se še pridružijo težave uvoza blaga v našo državo radi vojne vihare. Primanjkuje pa tudi potrebnih surovin za industrijo, kar zopet podražuje izdelke tovarn. Na ta način se draginji živil pridružuje še draginja ostalih življenskih potrebščin. Cene nevzdržno rastejo.

Ob vsem tem se z ozirom, da živimo v poljedelski državi iz katere vsako leto prodamo na tisoče vagonov raznega žita, upravičeno vprašujemo, kje so naše zaloge, o katerih se je po lanskem dobri žetvi govorilo? Posebno velik je bil pridelek pšenice, tako da smo se bali ali bomo našli za vso blago dovolj kupcev. Koruza je slabše obrodila, vendar pa za domače pridelke več kot dovolj. Po žetvi je začel Prizad takoj z izvozom na veliko. Izgleda, kakor da nihče ni mislil, da prihajajo težki časi in da bodo tuji trgi nenadoma požirali naše blago. Vlak za vlakom našega žita je odhajal v tujino in slednjič je za domače potrebe ostalo premalo. Pomisliti moramo, da so tudi v naši državi obširne pokrajine, kjer pride lujejo premalo žita za vsakdanji kruh. Tako rabijo samo hrvatski kmetje 25.000 vagonov pšenice več, nego jo pridelajo. Med take kraje pa še spadajo tudi Bosna, Črna gora, del Slovenije i. t. d.

Pravijo, da se kaj takšnega v bodoče ne bo več dogajalo, ker so nedavno Prizad reorganizirali. V upravo so prišli tudi slovenski zastopniki. Poleg tega je bila v Beogradu tudi konferenca o prehrani, katere so se udeležili tudi zastopniki slovenske Kmetijske zbornice. Zdi se pa, da vsaj slednje ni doseglo svoj namen, za kar je bila seja sklicana tako, da ne bo mogoče ustaviti še nadaljnjega porast cen pšenici in koruzi. Izhod iz sedanje draginje pa bi se naj po sklepu omenjene konfe-

Domači pregled

Naša država je sklenila obnoviti odnose s Sovjetsko Rusijo. Naše odposlanstvo je že odpotovalo v Moskvo, da sklene trgovinski sporazum. Ta vest je silno učinkovala v raznih evropskih državah, saj je znano, da je bila naša država ena izmed tistih, ki doslej niso priznale Sovjetske Rusije. Da je prišlo sedaj do tega, je baje zasluga Bolgarije, ki je posredovala med obema državama. Novi odnosi med Jugoslavijo in Sovjetsko Rusijo bodo gotovo rodili svoje posledice.

„Občinskih volitev zdaj ne bo“, tako so pisali v zadnjih dneh nekaterih časopisov. Vzrok: Težak zunanji položaj. Obstoj namreč nevarnost, da bi občinske volitve postale sredstvo raznim strankam, kar bi imelo za posledico hud notranji politični boj in razcepljenost. To bi pa lahko dalo zunanjemu svetu dvomiti o naši notranji enotnosti in slogi, kar bi imelo lahko svoje posledice.

Vlada je sklenila, da bo strogo gledala na početje tujcev, ki bivajo v naši državi. Kdor bo delal nemir, razširjal vznemirljive govorice, kdor bo predrzen ali se kakorkoli vedel sumljivo, bo kratkomalo pognan čez mejo. Tujec, ki ima pri nas res kakšen važen opravek, bo smel ostati le toliko časa, za kolikor časa ima potni list. Smel pa se ne bo ganiti iz kraja, kjer pravi, da ima opravke ter se bo moral vsak dan javiti pri policiji ali orožnikih, da bodo vedeli, da je še tu.

Pri bivšem predsedniku vlade dr. Milanu Stojadinoviču, pri njegovih prijateljih in v pisarni njegove stranke, ki jo je bil ustanovil, so oblasti izvedle hišno preiskavo. Ker so našli marsikaj obtežilnega, so ga oblasti prijele. Odveden je bil v internacijo v kraj Rudnik v Srbiji.

„Slovanski narodi se morajo medseboj pomagati in morajo imeti pred očmi usodo drugih slovanskih narodov, ki se niso znali sporazumeti“. Iz izjave predsednika vlade bolgarskim novinarjem.

Brez vsake podlage so vesti, da bo uprava državnega monopola podražila sol.

Prvi kolki banovine Hrvatske so te dni izšli. Kolki, ki so dvojni za sodnijo in davkarijo, imajo hrvatski grb.

V Beogradu se bo v kratkem ustanovila Jugoslovansko - italijanska trgovinska zbornica.

rence našel na sledeči način: Priskočila naj bi na pomoč država in nadoknadila iz svojega razlika med sedanjo in prejšnjo ceno, a to le v siromašnejših krajih. Poleg tega naj bi se izvršil popis pšenice in koruze po vsej državi. Kraljeva vlada pa je načelno tudi že pristala, da se Prizad pooblasti za uvoz 10.000 vagonov koruze brez plačila uvozne carine. Baje so že prišle tudi prve ponudbe iz Romunije, ki bi nam prodala stot koruze po 135 dinarjev postavljene v Sisak.

Pravosodni minister dr. Lazer Markovič je prejšnji teden obiskal madžarsko prestolnico. Ko je obiskal madžarski parlament, so ga zbrani poslanci pristrčno pozdravljali. Govornik, ki je pozdravil našega ministra, je dejal, da ta obisk dokazuje, kako postaja razmerje med Jugoslavijo in Madžarsko čedalje iskrenejše in čedalje bolj prijateljsko.

V banovini Hrvatski bodo v najkrajšem času imenovani novi mestni sveti v vseh mestnih občinah.

Gospodarski svet Balkanske zveze se bo sestal tekom prihodnjega meseca v Dubrovniku.

OBČINA MURSKA SOBOTA RAZGLASI

Cepljenje dece za občino Murska Sobota se bo vršilo dne 1. maja 1940 ob 14 uri v osnovni šoli v Murški Soboti in pregled cepljenja pa dne 8. maja 1940 ob 14 uri.

K cepljenju in pregledu je prinesiti vse otroke, ki še niso bili cepljeni. Ako je dete bolano ali ako je že bilo cepljeno od zdravnika, je to dokazati z zdravniškim potrdilom.

Rok za vložitev prošnje radi odpisa davčnih in taksnih zaostankov nastalih do konca leta 1937. je podaljšan do konca maja 1940. Glede vlaganja in opreme prošnje veljajo dosedanj predpisi.

Opozarjajo se ponovno lastniki, ki še niso plačali pasje takse in takso za vzdrževanje bikov za leto 1940, da čimprej plačajo, kajti prijavni rok je še do 30. t. m. Po preteku tega roka se bo vsakega brezpogojno kaznovalo.

Predsednik občine
HARTNER, I. r.

Izpred sodišča

Zasačen tat. Avgustin Janez se je polakomil tujih pridelkov. Zato si je napravil ponarejen ključ in se je ponoči odpravil s prazno vrečo v Veščico. Zavil je k hiši Perkič Line, odklenil njeno klet, kjer je našel veliko zalogo krompirja. Avgustin je že začel polniti svojo vrečo, ko je zaslišal nevarne glasove. Hotel je pobegniti, toda domači so ga ujeli in izročili orožnikom. Za svoje dejanje se je obdolženec zagovarjal pred okrožnim sodiščem, kjer je vse skesano priznal. Obsojen je bil na 3 mesece strogega zapora, pogojno za dobo 3 let in na izgubo častnih pravic za dobo 1 leta.

Lažno merjenje. Že svoječasno smo poročali, da je bila Forjanič Sidonija iz Dolnje Slaveče obsojena radi nepravilnega merjenja na 1 mesec strogega zapora in 600 Din denarne kazni proti tej sodbi pa se je obdolženka pritožila in prva sodba je bila razveljavljena. Preteklo sredo je bila ponovna razprava in obdolženka je bila ponovno obsojena na isto kazen, vendar je sodišče odložil izvršitev te kazni za dobo 3 let.

Nevaren tat. Ploj Janez iz Sv. Trojice je kradel po Slovenskih gorah vse, kar mu je prišlo pod roke.

GRAJSKI KINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v petek, dne 26. IV. ob 20 30 uri
v soboto, dne 27. IV. ob 17 30 uri
in ob 20 30 uri

Velefilm

„IGRALEC“

Hedwig Bleibtreu Lida Barova
Hilde Körber Albert Schönhals

V nedeljo, dne 28. IV. 1940

ljudska predstava ob 11 uri 15 min.

„IGRALEC“

Znižane cene: 2, 3, 5 din.

Dodatek Najnovejši „Metrov-tehnik“

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 28. IV. ob 15 15 uri
ob 17 30 uri
in ob 20 30 uri
v ponedeljek, dne 29. IV. ob 20 30 uri

Velefilm

„Dirka za srečo“

Celi film v naravnih barvah!

Walter Brennan Loretta Young
Morroni Olsen Richard Greene

PREDSTAVE:

v torek, dne 30. IV. ob 20 30 uri
v sredo, dne 1. V. ob 17 30 uri
in ob 20 30 uri

Velefilm

„Ob zatonu življenja“

Louis Jouvet VICTOR FRANCEN
Madeleine Ozyr Michel Simon

V četrtek, dne 2. V. 1940

ljudska predstava ob 11 uri 15 min.

„Ob zatonu življenja“

Znižane cene: 2, 3, 5 din

Dodatek: Najnovejši „Fox-ov“ tednik

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

Prisvojili si je tuje rokavice, predpasnike, obleke, kolesa ter je vlomil tudi v tuja stanovanja. Za svoje dejanje je bil obsojen na 3 mesece in 15 dni zapora.

Pretep. Vaopotič Jožef se je sporekel z Jelenom Alojzom. Imel je vročo kri in je pograbil svoj žepni nož ter je z njim večkrat zabodel svojega nasprotnika. Vse poškodbe so bile lahkega značaja in obdolženec je bil zato obsojen le na 4 mesece strogega zapora.

Sokolski pokrajinski zlet

v Celju bo letos dne 29. in 30. junija. Ker se bliža čas za prijave zanj koncu, zato se naj oni, ki imajo interes na tem, da se ga udeležijo, prigrasijo nemudoma svojim pristojnim sokolskim edinicam, v Murški Soboti društvenemu načelniku g. Vebietu (Trgovski dom) ali pa društveni tajnici gđ. Mastekovi (Sokolski dom — med 2. in 3. uro popoldne).

Nekaj modelov naših prvovrstnih RADIOAPARATOV

prodajamo še naprej po prejšnji znižani ceni.

Prepričajte se — brezobvezno.

RADIO NEMEC, M. Sobota

Körting Minerva
Braun Orion
Mende — zastopstvo.

STROKOVNA DELAVNICA.

Strokovno polnjenje auto in radioakumulatorjev.

Glavna skupščina Združenja trgovcev v Murški Soboti, 1. maja 1940 ob 9 uri v „Grajskem kinu“ v Murški Soboti.

DOMAČE VESTI

— Osebna vest. Profesorski izpit sta položila suplenta naše gimnazije gg. Ivan Hronek in Stan-ko Šijanec. — Častitamo!

— Smrtna kosa. Po kratki bolezn je v soboto zvečer umrl župnik g. Čirič v Gornjih Petrovcih. Pokopali so ga v ponedeljek dopoldne ob veliki udeležbi prebivalstva. Bil je srčno zelo dober in blag in bil pri vsem prebivalstvu splošno priljubljen. Bodi mu ohranjen časten spomin!

— Ne pozabite se udeležiti občnega zbora Tujskoprometnega in olepševalnega društva v Murski Soboti, ki se bo vršil v petek, dne 26. aprila 1940 zvečer ob 8. uri v restavraciji Bac. Komur leži na srcu napredek M. Sobote bo prav gotovo prišel!

— Predavanje „Zrak-voda-sonce“, ki bi ga bil moral zadnjo soboto imeti g. Dr. Vučak, je radi gimnazijske akademije moralo biti preloženo in se vrši v soboto, 27. aprila, z začetkom ob 20. t. j. 8. uri zvečer v mali dvorani Sokolskega doma v M. Soboti. Vsi, ki se zanimajo za telesno vzgojo, so na predavanju dobrodošli!

— Maturanti, člani Slovenske dijaške zveze ponovijo opero „Kovačev študent“ 28. aprila v Ljutomeru.

— Roditeljski sestanek bo v nedeljo dopoldne ob 11 na naši gimnaziji. Prejšnji dan bo zaključek druge konference. Roditelji, ki se želijo informirati o uspehu svojih otrok pred zaključkom letošnjega šolskega leta, bodo dobili na sestanku vsa potrebna pojasnila. Nedeljski roditeljski sestanek bo zadnji v letošnjem letu.

— Predavanje g. dr. Mesesnela, ki bi se moralo vršiti pretekli petek, je bilo preloženo na poznejši čas, ker je bil g. predavatelj uradno zadržan.

— Slovenski časnikarji pridejo v Soboto? Naše tujskoprometno društvo je povabilo slovenske novinarje, da ob novinarskem prazniku, 1. maja priredijo izlet v Soboto in si ogledajo na izletni vožnji tudi Prekmurje. Če se bodo časnikarji odzvali vabilu, bo to njihov prvi skupni izlet v Prekmurje.

— Blagodejni dež je namočil izsušeno zemljo, vendar pa ga je padlo mnogo premalo. Ko je v petek ponehal hudi vihar, ki je divjal cel teden nad Prekmurjem, so v dveh dneh ozeleneli gozdovi. Čez teden bo gotovo že vse sadno drevje v cvetju.

— Rakičan. Dne 20. aprila 1940 je g. Franc Kous iz Rakičana napravil mojsterski izpit iz gradbene stroke na tehničnem oddelku kr. banske uprave v Zagrebu s prav dobrim uspehom. Mlademu podjetniku, ki je znan med našim ljudstvom kot soliden in zmožen strokovnjak zidarskih del, iskreno častitamo.

— Občni zbor Tujskoprometne zveze v Mariboru. Letošnji 14. redni občni zbor Tujskoprometne zveze v Mariboru se bo vršil v torek, dne 30. aprila ob 16. uri v veliki dvorani hotela „Orel“ v Mariboru z običajnim dnevnim redom. — Uprava.

Mladinski pevski zbor

drž. ljudske šole v M. Soboti

Dne 4. maja priredi ta zbor po vestni in temeljiti pripravi prvi koncert, ki bo zadovoljil še tako nežno uho. Pričakujemo od občinstva močnega odziva, da tako podpre stremljenje učiteljstva pri nacionalnem delu, saj je ravno petje tisti činitelj, ki najgloblje posega v dušo našega naroda in najbolj podčrtava lepoto materne jezika. Vsa nežnost, toplota in zgodovina se izraža v priprosti narodni pesmi. V tem smislu je tudi sestavljen program, ki vsebuje prekmurske narodne in tudi nekaj umetnih pesmi.

Ker vlada za koncert od strani staršev veliko zanimanje, opozarjamo, da rezervirate sedeže lahko vsak dan predpoldne na ljudski šoli.

— Kuzma. V četrtek je preminula soproga tuk. župana občine, posestnika in gostilničarja ga. Fartek Jožefa roj. Maic. Pokojnica, ki je povsod uživala veliko priljubljenost in spoštovanje, je dočkala 60. let. V soboto v popoldanskih urah so jo položili ob velikem spremstvu, k zadnjemu počitku. Težko prizadetemu soprogo, ki je tako nenadoma izgubil zvesto življensko družico, otrokom ki so izgubili ljubečo mater ter vsem ostalim, naše iskreno sožalje. N. v m. p.!

— Leteča policija. Te dni je kontrolirala promet na cestah po Prekmurju policija. Marsikateri kolesar in voznik bo moral plačati globo, ker ni vozil po pravi strani. Torej, vozi desno! Smola pa je zlasti za kolesarje, da po naših cestah ne morejo voziti popolnoma v skladu s cestno policijskimi predpisi. Tako je na primer na Tišinski cesti samo levi rob ceste prikladen za kolesarjenje, medtem ko po desni strani ni mogoče voziti. Potrebno bi bilo, da se levi rob ceste iz Sobote proti Tišini proglasi za kolesarsko stezo, tako da kolesarjem ne bo treba begati pred „letečo policijo“. Druga vozila imajo dosti prostora na cesti in jim kolesarji na levem robu niso prav nič na poti.

— Zastrupljena jed na oknu. Stari posestnik Berke iz Šalovcev je šele zdaj javil orožnikom, da je o veliki noči našel na oknu svoje hiše jed, ki je bila po vsej priliki zastrupljena. To je dognal potem, ko mu je po zavžitih dveh žlicah kislega zelja postalo slabo, pes, ki je požrl meso, pa je po dveh urah poginil. Orožniki preiskujejo, kdo je hotel moža, ki živi sam v svoji hiši, zastrupiti.

— Spečega tovariša sta ubila dva fanta iz Melincev, ker jih je po nekem prepiru podil s kolom po vasi, da bi ju nabil. Nesrečna žrtev je bil Štefan Gerič.

— „Presadili bomo Čehe in druge Slované iz teh dežel v Sibirijo in Volinijo. Čehe je treba spoditi iz Srednje Evrope“. Tako je rekel pred nekaj leti neki gospod. Menda sedaj že izvršuje svoje namere, kolikor more...

— Občinstvo se ponovno opozarja na koncert, ki se bo vršil 1. maja pod vodstvom g. Grma. Na tem koncertu bodo gostovali tudi pevka-sopranistka gđ. Pavlica Kovič iz Ljubljane in čelist g. Dorer Anton, katerega smo že imeli enkrat priliko čuti na Prekm. tednu v gradu na akademiji.

— Gimnazijska akademija. Preteklo soboto je bila v Sokolskem domu akademija dijakov tuk. realne gimnazije, ki je obsegala telovadne in pevske točke ter deklamacijo. Je to bila prva večja javna prireditev naše študirajoče mladine, o kateri lahko samo rečemo, da je v vseh ozirih uspela. Prvo točko so imele učenke I. c razreda, ki so dobro izvajale štiri plesne skice. Plesna skladba, katere povdarek ni bil v običajni dinamiki, in ki je poleg obvladavanja koreografskih elementov zahtevala osebno doživetje posameznega izvajalca, je bila trd oreh za dekleta. Svojo nalogo so znale odlično rešiti. Nekoliko predolga izvedba pa je bila učinkovito ozadje naslednji telovadni točki „Mladi vojaki“. Izredno efektno sestavo g. prof. Benedičiča, je izvajala deveterica s tako preciznostjo, da spada ta točka nesporno med najboljše, ki smo jih doslej videli na soboškem odru. Deklamacija petošolca Žveglja je bila učinkovita, prav tako tudi solopetje osmošolca Grossa ter sedmošolca Klajnerja. Ostali program je izpolnil dijaški pevski zbor, ki je pod vodstvom g. prof. Justina zapel ob spremljavi orkestra dvoje Parmovih skladb (Kuža-Muca, Skoz vas . . .) ter zbor iz Smetanove opere: Prodana nevesta. Mladi pevci so zapeli kakor nismo pričakovali. Vzorna disciplina, čista intonacija, smiselno in z občutkom podane skladbe so odlike zbora, kar je za sluga dirigenta. Uspeh ni mogel izostati s strani hvaležne publike. Prireditelji so lahko ponosni na dosežene uspehe, v starših dijakov pa se je utrdila zavest, da so njih otroci deležni skrbne in plemenite vzgoje.

— Grad. V nedeljo 28. aprila bo postavljen za župnika pri Gradu č. g. Kolenc Ivan dosedanji provizor.

— Socialno dejanje. Kljub temu, da je tukajšnji tovarnar g. Šiftar Ludvik že meseca novembra znatno povišal mezde svojim delavkam, je, upoštevajoč naraščajočo draginjo, ponovno zvišal zaslužek svojih nameščencev za nadaljnjih 5 odstotkov. Njegovo socialno dejanje naj ne bi ostalo pri nas osamljeno.

— Dva huda požara. V Treh mlinih pri Lendavi je požar uničil 4 posestnikom vse imetje. Ko so v neki hiši pekli kruh, se je vžgalo tramovje, veter pa je razpihal ogenj še na tri druge hiše, ki so z gospodarskimi poslopji vred pogorele do tal. Rešili so samo živino iz hlevov, v svinjaki pa je zgorelo mnogo prašičev. Škode je 200.000 Din, ki je tem občutnejša, ker hiše niso bile zavarovane. V četrtek jutraj pa so bili gasilci klicani v Lipovce, kjer je pričela goreti hiša posestnika Ivana Luka. Ogenj je prešel tudi na gospodarsko poslopje, ki je pogorelo do tal. Iz hleva so še pravočasno rešili govedo. Nesrečni posestnik je bil zavarovan samo za 6000 Din.

CENTRAL KINO
DITTRICH, M. SOBOTA

Zaradi renovacije dvorane in nabavljanje nove aparature
zaprto do 30. V.

— Tako poceni še nikdar. Za 3 Din lahko dobiš: 1 kompletno spalnico, vredno Din 4000, 1 moški bicikl, 1 ženski bicikl, 1 kromatično harmoniko, 1 sod vina, 1 moško obleko, 1 žensko obleko, 1 moško žepno uro, 1 žensko zapestno uro, 1 budilko in še nad 400 drugih dragocenih dobikov, na tomboli Prosvetnega društva v Črenovcih, ki bo dne 5. maja ob 3. uri popoldne pri cerkvi. Zato ne zamudi prilike! Sreča te išče!

— Kazni radi navijanja cen. listi javljajo dan za dnem o visokih kaznih za različne trgovske tvrdke „radi neupravičenega poviševanja cen“. Včasih se v eni sami številki nahaja po 7 do 8 takšnih kazni v višini do 50.000 kron. Zanimivo je, da zadevajo kazni samo zato vidi inozemski tisk v tem namero, da se onemogočijo gospodarstveniki. Tako poroča „Sokolski Glasnik“ v šte. z dne 12. aprila 1940. A naši ljudje? . . .

— S kolesom je padel in se precej poškodoval po glavi posestnikov sin Franc Antolič iz Ljutomera. Štefan Magyar, 43 letni tesar iz Gibine pa si je pri padcu zlomil levo roko.

Zahvala.

Ob nenadni izgubi nepozabnega soproga, brata, strica, svaka

FÜRST EUGENA

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi poslednji poti, vsem, ki ste nas tolažili in vsem, ki ste nam ustno izrazili sožalje in počastili njegov spomin na kakršnikoli način.

Vsem najiskrenejša zahvala od
Zalujoče
Rodbine Fürst.

M SOBOTA, 23. Iv. 1940.

GASILSTVO

Nove gas. čete. Šolski upravitelj g. Frahm Vilko jo dne 14. aprila t. l. organiziral gasilske čete v Kančevcih in Kukeču. S tem se je povečalo število čet v gasilski župi Murska Sobota na 110. G. Frahm se je v zadnjem času izkazal kot zelo spreten organizator gasilskih edinic. S pomnoženjem gasilskih vrst po naših vaseh ne pridobijo naši kmetovalci samo branitelje požarov, ampak tudi organizatorje pasivne obrambe pred napadi iz zraka kar je posebno važno v današnjih, tako negotovih časih. Gasilski odredi pa bodo dosegli vse to samo tedaj, če bodo upoštevali snov, ki jim je bila na tozadevnih tečajih obrazložena.

Predavanja. Dne 14. aprila 1940 se je vršilo v osnovni šoli v Fokovcih predavanje o postopanju gasilcev na požariščih in o organizaciji pasivne obrambe pred napadi iz zraka. Isti dan popoldne se je predavanje ponovilo v osnovni šoli v Martjancih. Udeležba je bila v obeh krajih velika.

SPORT

V nedeljo, dne 28. aprila t. l. se odigra v Mariboru na stadionu S. K. Železničarja prvenstvena nogometna tekma Železničar : Mura.

Ta dan bo avtomobilski izlet v Maribor. Spremljevalci nogometnega moštva se naj javijo čimprej pri tajniku kluba radi podrobnih informacij.

Mura : Gradjanski (Čakovec) 7:1 (3:0)

Zadnja tekma, ki jo je igral Gradjanski v sedanjem prvenstvenem tekmovalstvu v Soboti, je dala gostom bridro slovo. S kopico golov, kakor jih gotovo niso pričakovali, so morali zapustiti igrišče, in kloniti pred močnejšim nasprotnikom, ki je zmago zaslužil v polni meri. Formacija Mure je tokrat bila na višini in je s svojo povezano igro nudila res dober nogomet. Če bi tako igrali zadnjo tekmo s ČSK, ne bi bilo treba prepustiti dvoje dragocenih točk. Že od vsega početka je imela Mura igro v rokah. Dobro razporejen napad je neprestano ogrožal nasprotnikova vrata in že po 11 minutah je bil Šonaja uspešen. Minuto za tem je že sedel neubranljivi Bosinov strel. Pred polčasom se je še enkrat uveljavil Bosina. Drugi polčas je bil zopet v znamenju domačega napada. Goli so sledili: V 4 min. po Bosini, v 12 min. po Deškoviču, v 40 min. po Bosini. Takoj za tem je zaključil Šonaja serijo golov. Napad je imel dobro oporo v krilih, kjer se je posebno uveljavil Bukvič ter v ožji obrambi.

Gosti so se odlikovali s hitrimi prodori, ki pa niso mogli presenetiti ne dobrega Žibrika, ne sigurnega Krajčiča še manj pa odličnega Jandla. Tekma je zapustila pri številnih obiskovalcih najboljši vtis. Da je bila ves čas na dostojni športni višini je predvsem zasluga objektivnega sodnika g. Koniča iz Maribora.

Kljub temu, da se Mura nahaja po nedeljski tekmi še vedno s 5 točkami na zadnjem mestu prvenstvene tabele, obeta nedeljski uspeh še razne teoretične možnosti, ki ne izključujejo presenečenja, saj je odigrala izmed vseh tekmujočih klubov še najmanj tekem (6).

Table-Tenis : Mura : Celje 6:6

V nedeljo so nastopili Murini table teniš igralci v Celju proti tamkajšnjemu moštvu. Pri Muraših je manjkal Nemec Ludvik, ki je dobil pri zadnjem srečanju s Celjem vse partije. Vendar pa tudi na ta način oslabiljeno moštvo Mure je zaigralo prav dobro in bi z malo več sreče lahko doseglo še ugodnejši rezultat. Mura je nastopila v postavi Nemec J., Kerčmar in Koch. Nemec J. je dobil vse svoje tri igre, dočim sta mlada Kerčmar in Koch zmagala vsako po enkrat. Zadnjo točko je priboril za Muro par Nemec J. - Koch. Podrobni rezultati so bili Nemec J. proti Vrečiču E. 21:15, 21:17; proti Vrečiču K. 21:17, 21:16 in proti Faturju 21:16, 21:14, Kerčmar proti Vrečiču E. 9:21, 18:21; proti Vrečiču K. 18:21, 14:21 in proti Faturju 21:19, 17:21, 21:15; Koch proti Vrečiču E. 22:24, 17:21; proti Vrečiču K. 21:16, 15:21, 16:21 in proti Faturju 21:16, 21:19. Na ta način so končale single partije 5:4 za Muro. V double partijah so dosegli domači dve, Muraši pa eno zmago s sledečimi rezultati: Nemec J., Koch — Vrečič E., Latinovič 21:15, 21:13; Vrečič K., Latinovič — Nemec J., Kerčmar 8:21, 21:17, 23:21 in Božič, Rebevič — Koch, Kerčmar 21:17, 17:21, 21:18.

SLUŽBENE OBJAVE

ZDRUŽBE TRGOVCEV
V MURSKI SOBOTO

Voditev poslovnih knjig —
nove davčne odredbe.

Združenje trgovcev opozarja člane na novi davčni pravilnik k zakonu o neposrednih davkih, ki je bil objavljen v Službenih Novinah dne 13. t. m. in vsebuje za naše davkoplačevalce, posebno za one, ki so po novih davčnih predpisih dolžni voditi poslovne knjige, važne odredbe. Izmed teh odredb so važne za davkoplačevalce posebno sledeče:

1) Ako ima obveznik pridobnine na področju ene ali več uprav več istovrstnih ali raznovrstnih podjetij, obratov in poklicev, ki podlegajo pridobnini, se vsa ta podjetja, če so dolžna prijavljati dohodke po poslovnih knjigah, smatrajo za en davčni predmet in enotno obdavčilo.

2) Davčnim zavezancem, ki prijavljajo dohodke po poslovnih knjigah, so davčne uprave dolžne, da priobčijo razloge, ako po vpogledu dvomijo v verodostojnost poslovnih knjig. Sum mora biti utemeljen z ozirom na obseg poslovanja, lokalne obče gospodarske in druge relativne okolnosti. Ta sum mora biti konkretiziran. O svojih dvomih obvesti davčna uprava davčnega zavezanca, ki ima pravico, da se proti obvestilu pritoži v roku 8 dni. Ako davčna uprava misli, da ne more upoštevati pritožbe, predloži pritožbo finančni direkciji, ki je dolžna, da jo reši v 30 dneh.

3) Odbitne in pribitne postavke za pridobnino (čl. 54 in 55) se niso v ničemer spremenile in ostanejo slej kot prej v veljavi. Samo v kolikor vsebujejo določila o družbenem davku glede teh postavk analogne odredbe, je pri presoji vprašanja, ali in v kolikor so odbitne, odnosno pribitne, porabljati te odredbe.

4) Določila, da se za nov davčni predmet ne smatrajo podjetja, ki so spremenila naziv ali lastnika, se nanašajo samo na ona pridobnina zavezana podjetja, ki so po čl. 53a zakona o neposrednih davkih dolžna voditi poslovne knjige.

5) Specijalni prispevek za fond Narodne obrambe, ki je pri družbenem davku odbiten, se smatra samo oni prispevek, ki je bil odmerjen za predhodno davčno, torej za tekoče leto, v kolikor je bil dejansko plačan. V vseh drugih primerih n. pr., če je v zaos tanku, če je bil odmerjen v prejšnjem letu, pa ni bil tekoče plačan, se prispevek ne smatra za odbitno postavko. To določilo velja tudi za pridobnino.

6) Vsled zvišanja davčnega minimuma pri uslužbenskem davku se izpremenjena tabela za pobiranje tega davka. Izpremenjena tablica znaša n. pr. za mesečne ponavljajoče se prejeme za prejemnike, ki nimajo otrok:

po stopi 1 dohodek do	800 din
" " 2 " od 801—900 din	
" " 3 " od 901—1000 din	
" " 4 " — — — —	
" " 5 " — — — —	
" " 6 dohodek od 1000—1100 din	

Ustrezno se še izpremeni tabela tudi, ako ima prejemnik otroke. Izpremenjena tabela stopi v veljavo dne 1. maja t. l. (Dalje sledi).

Moderne okvirje za slike
Post. vložke — Rolesa
dobiš najceneje pri
Nemec J., M. Sobota.

JUGOSLAVIJA

Največja domača delniška zavarovalna družba.

Zavaruje: življenje, požar, vlomsko tatvino, jamstvo, nezgode, transport stekla, točo, avtomobile, živino. — Lastne palače in zgradbe v Ljubljani, Aleksandrova cesta 11 in Gosposvetska cesta 4 in še 15 palač in zgradb v Beogradu, Zagrebu, Osijeku, Petrogradu itd.

Glavno zastopstvo za Prekmurje: **KARLO FLISAR, M. Sobota.**
(V hotelu BAC).

Razglas.

Krajevna občina BODONCI

proda v popolnoma dobrem stanju kompletno masno tehniko pod ugodnimi pogoji. Interesenti naj se čimprej zglasijo pri krajevnem starešinu g. Maršek Rudolfu v Bodoncih.

Prodajam bancinski motor 3 HP v dobrem stanju. Namesto tega kupim mlatilnico širine 70 m. na šlaglajten. Naslov: **ANTON VINDIŠ, Breg** pri Ptuj.

Kmetijska podružnica
za MURSKO SOBOTO in okolico

„Prevelik izvoz živine bo
treba preprečiti.“

Pod tem naslovom je neznani članek v minulih dneh v enem izmed slovenskih dnevnikov zopet v živo zadel našega kmeta, odnosno živinorejca. S statističnimi podatki je zagovarjal svoje misli — da ne bomo rabili besede, svoj egoizem — naj bi se preprečil izvoz živine, ker da je to krivo naraščanju mesnih cen v državi, da so številke izvoza tako „ogromne“, da mora naš kmet in živinoreja „propasti“ in da naša vojska ne bo imela — za slučaj potrebe — rezerve.

S prosto kmetijsko pametjo sodimo: da članek nemore biti agronom, še manj kakšef intendanture, tudi ne gospodarstvenik, temveč iz vrst tistih, ki so na raznih zborovanjih kričali za povišanje plač in ko se je to doseglo, bi rad jedel poceni meso.

Naj ve gospod članek, da kmet živi od tega, kar prodaja in če je več kupcev, boljše prodaja, če pa boljše prodaja, se lažje preživi, lažje prenaša odmerjena mu bremena, ki jih zahteva od njega država. Preprečiti kmetu prodajo, bi pomenilo toliko, kot odvzeti gospodu člankarju, ki pa bi bil moral delati še naprej odmerjeno mu delo, plačo. Ne preprečiti, temveč še pospešiti izvoz! Mogoče članek vidi samo sebe, neve pa tega, da je to edina možnost okrepitve državnih financ, iz katerih uživa tudi on povišico plače. Mogoče ne zna, da država računa s tem tudi koliko rezerve ji treba in samo s tem računom dovoljuje izvoz. Da pa tudi kmet ne bi računal s tem, kaj more prodati in kaj ne da se obstoje gospodarjenja ne ogroža, pa ni kmet toliko življenski analfabet kot članek, ki niti toliko taktičen ni, da bi znal prikriti, da se mu gre za ceneno meso, pa magari pogine kmet pri mrzli vodi.

Mi želimo samo, da bi imeli vsaj ugledni listi več taktičnosti in smisla za ubogega kmeta, če že poedinci toliko pretiravajo.

Vso manufakturno oblačilo

si lahko nabavite še vedno najceneje pri
Ferdo Horvath-u v Bogojini.

Ugodno se
prodaja dve posestvi!

Prvo posestvo oddaljeno četrte ure od Ptuja ob banovinski cesti, obsega 4 orale prvovrstne zemlje. Hiša je zidana, hlevi gospodarska poslopja in vse ostale pritlikline so moderno urejene, povsod električna razsvetljava. Sposobno za trgovino. Cena 160.000 din. — **Drugo posestvo** je oddaljeno 4 km od Ptuja, 3 orale prvovrstne zemlje. Cena 50.000 din.

Sprejme se
mlinarski pomočnik
v Gornjeradganski mlin.

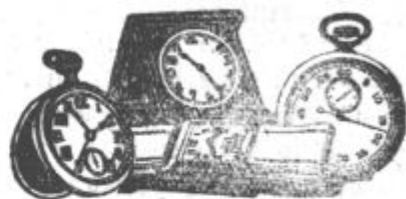
Semenski krompir
beli, 600 kg. je na prodaj. Poizve se v knjigarni HAHN v M. Soboti.

Mlad trgovski pomočnik

ki je več stroke trgovine z mešanim blagom, se s 1. majem sprejme v službo
HAHN ŠAMUEL, trgovec
MURSKA SOBOTA.

PREDNO KUPITE

poglejte veliko izbiro raznih lepih daril
za **BIRMANCE** v izlozbi

DITTRICH FRANJO

urar, draguljar in optik
M. SOBOTA, Aleksandrova 25
(nasproti tiskarne).

CENE ZELO SOLIDNE.

TELEPHUNKEN
RADIO APARAT

1940.

OGROMNA IZBIRA
DVOKOLESI
NIZKE CENE!

Mali mesečni obroki!
Dobi se pri znani trgovini

RITUPER ALOJZ

trgovina z radio-aparati, dvokolesi, šivalnimi in pisalnimi stroji ter motornimi vozili

MURSKA SOBOTA